

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-10-21

Ärendenummer SMF-2024-01927

Handläggare

Cecilia Minell

Telefon: 031-365 58 63

E-post: cecilia.minell@stadsmiljo.goteborg.se

Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till *Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad*, i enlighet med bilaga 3 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande och att föreskriften träder i kraft 2026-01-01.
2. När föreskriften enligt beslutspunkt 1 träder i kraft upphör tidigare *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* antagen av kommunfullmäktige 1995-06-21 § 15, att gälla.

Sammanfattning

Kommuner får, enligt 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617) (OL) och förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala ordningsföreskrifter enligt ordningslagen, meddela föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Torghandelsföreskrifter utgör lokala föreskrifter och ska beslutas på samma sätt som dessa.

Det har länge funnits ett behov av en översyn av *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* då den både är ålderdomlig i språk och innehåll, även till viss del ospecifik, vilket gör att den ger knapphändig vägledning. Torg förekommer i stadgan som av olika anledningar bör utgå som salutorg. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har även utkommit med ett uppdaterat cirkulär för allmänna lokala ordningsföreskrifter och torghandelsföreskrifter (23:04). Stadsmiljöförvaltningen har på grund av dessa anledningar gjort en översyn av stadgan och tagit fram nya *Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad*.

Stadsmiljöförvaltningen har inför översynen gjort en jämförelse med andra städers torghandelsföreskrifter och hantering av salutorgshandel.

Interna och externa parter har fått underlag med beskrivning av kommande revidering av torghandelsstadgan, för kännedom och eventuella synpunkter.

De ändringar som gjorts i översynen rör i huvudsak ändring av antal torg som upplåtes som allmänna försäljningsplatser för torghandel (2 §), justering av antal månader som kan ansökas för fasta torghandelstillstånd (3 §), ändring av antal dagar torghandel får äga rum, samt en justering av tidsregleringar för torghandeln (5 §). En reglering under 9 § har även införts angående fordonsuppställning på de allmänna försäljningsplatserna för torghandel, samt en reglering om torghandlarens upplysningsskyldighet (6 §). Övrigt innebär översynen i stort förtydliganden och mer specifika paragrafer.

Stadsmiljöförvaltningen bedömer efter genomförd översyn att förslaget till lokala föreskrifter för torghandeln är uppdaterat i språk, saklighet och anpassat till SKR:s nya cirkulär och till rättspraxis.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Tydliga och väl fungerande lokala ordningsföreskrifter för torghandeln innebär ett stöd såväl för de verksamheter som har att tillämpa, som att övervaka, efterlevnaden av föreskriftens bestämmelser.

Möjligheterna ökar för de som bedriver näringsverksamhet på de allmänna försäljningsplatserna att efterleva föreskrifternas bestämmelser och därmed undvika straffavgift.

Ett mer exakt innehåll kan innebära en större effektivitet i handläggningen av torghandelstillstånd och minskad administration för ärenden som berör torghandeln, vilket är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv.

Mer tillåtande tider för försäljning och möjliggörande för försäljning även på söndagar kan gynna dem som bedriver näringsverksamhet på torgen ekonomiskt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ett tydligare innehåll i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln kan skapa större efterlevnad av dessa och därmed minska olämpligt slitage på de torg som utgör allmänna försäljningsplatser. Föreskrifterna reglerar på ett tydligt sätt skräphantering på torgen för dem som bedriver näringsverksamhet där, vilket kan bidra till en renare miljö på torgen. Föreskrifterna reglerar även villkor för lastning och lossning på försäljningsplatserna samt fordonsuppställning, vilket kan minska onödiga utsläpp av avgaser.

Stadens torgtytor är tillgängliga för allmänheten och genom att påtala hur torgen bör användas påverkar det den gemensamma miljön positivt och bidrar samtidigt till trygghet.

Bedömning ur social dimension

Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln syftar till att skapa en säker, trygg och organiserad miljö på de torg som utgör allmänna försäljningsplatser, vilket bedöms ha en positiv inverkan utifrån ett socialt perspektiv. De lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln förväntas ha en positiv påverkan på allmän ordning och trivsel på torgtytor som många invånare använder och vistas på.

Mer tillåtande tider för försäljning och möjliggörande för försäljning även på söndagar kan bidra till att skapa mer levande torg. Det kan även ett mer exakt innehåll om vad som får och inte får säljas på torgen. Detta kan leda till en mer diversifierad handel och bidra till att fler utövare av näringsverksamhet söker sig till torgen. Mer liv och rörelse på de allmänna försäljningsplatserna kan bidra till att skapa mötesplatser på torgen och en trygg upplevelse av dessa.

Bilagor

1. Nu gällande *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun*
2. Jämförelsetabell
3. Förslag till nya *Lokala föreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad* inklusive kartor

Ärendet

Stadsmiljöförvaltningen har genomfört en översyn av *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* och tagit fram nytt förslag till *Lokala föreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad*. Beslut om föreskrifterna ska antas av kommunfullmäktige. Innan föreskrifterna träder i kraft ska dessa även prövas av Länsstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog nuvarande torghandelsstadga 1995-06-21 § 15. Stadgan ändrades 2003-05-15 § 14, ändringen innebar att antalet torg reducerades. Stadgan uppdaterades därefter redaktionellt 2021-02-18 samt 2022-02-04, i stadsledningskontorets aktualitetsprövning. Stadgan justerades 2023-01-26 § 20 utifrån den nya organisationen för stadsutveckling ("NOS"), där trafiknämnden (som i stadgan angavs som myndighet vid beslut) ersattes av stadsmiljönämnden.

Det har länge funnits ett behov av en översyn av *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* då den är ålderdomlig i både språk och innehåll, även till viss del ospecifik, vilket gör att den ger knapphändig vägledning. I stadgan förekommer även torg som av olika anledningar bör utgå som salutorg. Till detta har SKR i början av 2023 publicerat ett nytt cirkulär för allmänna lokala ordningsföreskrifter och torghandelsföreskrifter, då det tillkommit en del författningsändringar, rättspraxis och nya frågor inom dessa områden. Cirkuläret ersätter det tidigare cirkuläret 1995:41. Syftet är att det ska vara till hjälp vid lokala bedömningar som behövs när kommuner tar fram nya, eller ändrar, allmänna lokala ordningsföreskrifter och torghandelsföreskrifter. Utifrån nämnda anledningar ser stadsmiljöförvaltningen ett behov av en översyn av nu rådande torghandelsstadga.

Stadsmiljöförvaltningen har inför översynen gjort en jämförelse med andra städers torghandelsföreskrifter och hantering av salutorgshandel.

Lokala ordningsföreskrifter och torghandelsföreskrifter

Ordningsföreskrifter för torghandeln kan anges antingen i de lokala ordningsföreskrifterna eller i särskilda torghandelsföreskrifter. Eftersom torghandelsföreskrifter i huvudsak riktar sig till torghandlarna, är det lämpligt att föra samman dessa föreskrifter i ett särskilt dokument. I Göteborg förekommer en sådan uppdelning mellan de lokala ordningsföreskrifterna och torghandelsföreskrifterna. Formellt sett utgör dock torghandelsföreskrifter lokala ordningsföreskrifter, och ska beslutas på samma sätt som dessa.

Kommuner får, enligt 3 kap. 8 § OL (1993:1617) och förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala ordningsföreskrifter enligt ordningslagen, meddela föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Som allmänna krav gäller att lokala föreskrifter inte får göra någon inskränkning i ordningslagens bestämmelser, de kan däremot innehålla ytterligare bestämmelser eller mer detaljerat precisera olika frågor som behandlas i ordningslagen. De lokala ordningsföreskrifterna får inte angå förhållanden som regleras i annan författning. Vidare får inte föreskrifterna lägga onödigt tvång på allmänheten eller göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet (3 kap. 12 § OL). Andra skäl än att upprätthålla den

allmänna ordningen på offentlig plats får inte läggas till grund för lokala ordningsföreskrifter.

Upprätthållandet av ordningen på offentlig plats ansvarar polismyndigheten för. Överträdelser av lokala ordningsföreskrifter är straffbelagda – den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot lokala föreskrifter kan dömas till penningböter (3 kap. 22 § OL). Därför ska föreskrifterna vara tydliga i både sakligt innehåll och geografiskt tillämpningsområde, så att såväl de som har att efterleva som att övervaka föreskrifterna kan förstå dem.

Beslutet om lokala ordningsföreskrifter

Beslut om att anta, ändra eller upphäva lokala ordningsföreskrifter är beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen och ska beslutas av kommunfullmäktige. Enligt 3 kap. 13 § OL ska besluten omedelbart anmälas till Länsstyrelsen. Om Länsstyrelsen finner att någon av föreskrifterna strider mot ordningslagens bestämmelser kan Länsstyrelsen upphäva beslutet i den delen. Prövningstiden är tre veckor men kan i vissa fall bli längre. Kommunens beslut kan överklagas av kommunmedlem enligt reglerna om laglighetsprövning i 13 kap. kommunallagen.

Kommunens rådighet avseende torghandeln

Kommunernas befogenhet att upplåta olika områden för torghandel grundar sig på den allmänna kompetensregeln i 2 kap. 1 § kommunallagen. Kommunerna kan självständigt avgöra om de vill upplåta platser för torghandel eller inte. Upplåtelse av ett område till allmän försäljningsplats brukar ske genom att kommunen i lokal ordningsföreskrift eller torghandelsföreskrift anger vilken eller vilka platser som ska vara allmänna försäljningsplatser.

Enligt 3 kap. 1 § OL krävs polismyndighetens tillstånd för att en offentlig plats inom detaljplanelagt område ska få användas på ett sätt som inte stämmer överens med det ändamål som platsen upplåtits för. Detta betyder att polismyndighetens tillstånd inte behövs för att bedriva torghandel på ett torg som kommunen upplåtit som allmän försäljningsplats, eftersom platsen används för det upplåtna ändamålet. Det krävs däremot tillstånd från kommunen.

Om kommunen väljer att inte upplåta ett torg till allmän försäljningsplats, krävs polismyndighetens tillstånd i varje enskilt fall då någon vill bedriva försäljning på platsen.

Förslag och överväganden i översyn av torghandelsstadgan

Nedan följer en genomgång av paragrafer i det nya förslaget till *Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad* samt nuvarande *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* där överväganden har skett och ändringar föreslås. Om ingen ändring föreslås framgår även det, samt om vissa bestämmelser i dagens stadga regleras under andra paragrafer än i det nya förslaget. I bilaga 1 till tjänsteutlåtandet finns nuvarande torghandelsstadga. I bilaga 2 finns en jämförelsetabell över nu gällande stadga, SKR:s förslag och stadsmiljöförvaltningens nya förslag. I bilaga 3 finns förslag till nya ordningsföreskrifter för torghandeln inklusive kartor.

Interna och externa parter har fått underlag med beskrivning av kommande översyn av torghandelsstadgan, för kännedom och eventuella synpunkter. Dessa är följande: stadsmiljöförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, socialnämnderna, Higab, Göteborgs Lokaler, Business region Göteborg, Polismyndigheten. Muntliga samtal har skett med flera av dessa parter. Dialog har även skett med Citysamverkans så kallade cityledare.

Stadsmiljöförvaltningen har även hållit ett informationsmöte för de torghandlare som utövar verksamhet på stadens salutorg idag.

Princip för utpekande av plats på karta

En grundläggande princip som använts när områden för allmänna försäljningsplatser ritats ut för nytt förslag till lokala ordningsföreskrifter för torghandeln är att gränserna ska vara tydliga, enkla att hitta och förstå när man är på plats i verkligheten. Därför har huvudsakligen tydliga artefakter använts på kartorna. Exempel på sådana artefakter är huskroppar, murar, gator, eller andra stråk. Markering av gränserna för områden har gjorts med hjälp av digitala kartor. Flygfotografi har använts.

Ingress samt övergripande språkliga ändringar

I förslaget till nya torghandelsföreskrifter har titeln *Torghandelsstadga för Göteborgs kommun* ändrats till *Lokala föreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad*.

Beslut om lokala ordningsföreskrifter är ett sådant beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen som ska fattas av kommunfullmäktige. Det är lämpligt att datumet för kommunfullmäktiges beslut framgår direkt av föreskriften, utrymme för det är medtaget i de nya föreskrifterna.

Vissa justeringar har gjorts som inte innebär ändringar i sak. Exempelvis har ålderdomliga ordval i nuvarande stadga utbyts till ett mer uppdaterat språkbruk i de nya föreskrifterna.

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde (1 och 2 §§)

Av 1 §, som hänvisar till ordningslagen, till Göteborgs allmänna lokala föreskrifter samt upplyser om att syftet med torghandelsföreskrifterna är att upprätthålla den allmänna ordningen, sker ingen ändring.

Samma information förekommer i dagens stadga under 1 §.

2 § presenterar vilka torg som kommunen upplåter till allmänna försäljningsplatser för torghandel. I nuvarande stadga förekommer Kungstorget, Fisktorget, Kapellplatsen, Olskrokstorget och Kvilletorget. En förändring föreslås, där Fisktorget och Kapellplatsen utgår. Inga nya allmänna försäljningsplatser för torghandel föreslås. De torg som i det nya förslaget till föreskrifter är medtagna är i och med detta: Kungstorget, Olskrokstorget och Kvilletorget.

På Kungstorget bedrivs idag en mindre omfattande torghandel. På torget finns tillgång till el och parkering finns i närheten, vilket är en viktig förutsättning för torghandlare. I det nya förslagens kartor över de allmänna försäljningsplatserna är viss del av Kungstorget inringat, inte hela torget. Delar av torget där det tidigare förekommit salutorgsplatser är idag redan upplåtna till andra ändamål såsom satellit-uteserveringar och annan möblering.

Genom att endast ringa in viss del av torget som allmän försäljningsplats för torghandel, lämnas plats för fortsatt etablering av uteserveringar, möblering samt för mindre evenemang och aktiveringar. Förslaget skapar även större utrymme för stadsmiljöförvaltningens Ta plats-initiativ, som bland annat innebär utplacering av sittmöbler, blomsterkar och andra etableringar. Dagens torghandlare och fler därtill, om efterfrågan på salutorgsplatser skulle öka, får plats i området för allmän försäljningsplats. Att Kungstorget bör gå att använda för flera olika ändamål framgent har varit tydliga medskick från flera synpunktslämnande parter på avdelning utemiljöer och stadsliv samt från Higab.

På Olskrokstorget bedrivs idag en mindre omfattande torghandel. På torget finns tillgång till el och parkering finns i närheten, vilket är en viktig förutsättning för torghandlare. I det nya förslaget ringas yta in som allmän försäljningsplats där det idag kan bedrivas torghandel. Förslaget innebär med detta ingen direkt förändring.

På Kvilletorget bedrivs idag en mindre omfattande torghandel. På torget planerar stadsmiljöförvaltningen för att tillskapa tillgång till el, parkering finns i närheten. I det nya förslaget ringas yta in som allmän försäljningsplats där det i stort kan bedrivas salutorgshandel idag. Plats lämnas för en satellituteservering som brukar utplaceras på torget sommartid, samt plats för uppställning av foodtruck.

På Fisktorget har det inte bedrivits någon salutorgshandel på mycket länge. Efter ombyggnationen av Feskekörka finns sämre utrymme för torghandel än tidigare, torghandeln hade med stor sannolikhet riskerat att orsaka framkomlighetsproblem, då platsen även tjänar som ett stråk. På grund av nämnda skäl ser inte stadsmiljöförvaltningen någon anledning till att ha kvar Fisktorget i nya torghandelsföreskrifter. Eftersom torghandel inte förekommer på platsen, sker ingen påverkan för befintliga torghandlare.

På Kapellplatsen förekommer tre permanenta försäljningsbodar, varav två (en försäljare av frukt och grönt samt en blomsterhandlare) har torghandelsavtal med det kommunala bolag som idag hanterar tillstånd för salutorgsplatser, och varav en (fiskhandlare) har ett avtal med exploateringsförvaltningen, utanför torghandelsstadgan. Upplägget med fasta bodar på ett salutorg strider mot rådande torghandelsstadga, och vad som går att reglera i nya torghandelsföreskrifter. Torghandelsföreskrifter kan medge en torghandlare att ha ett tillstånd för "fast plats" (långvarigt tillstånd återkommande dagligen på samma placering) men torghandlaren ska alltid, efter försäljningstidens slut, plocka ihop sina varor samt försäljningsstånd och lämna torget. Inga anordningar beträffande salutorgshandeln ska alltså lämnas kvar på platsen under tid då försäljning inte är tillåten.

På grund av nämnd anledning föreslås torget utgå som allmän försäljningsplats för vidare utredning och finns inte med i det nya förslaget. Stadsmiljöförvaltningen tittar på en separat lösning för de verksamhetsutövare på Kapellplatsen som idag har torghandelstillstånd genom torghandelsstadgan.

Inga nya torg föreslås i samband med översynen. Stadsmiljöförvaltningen behöver få tid till att se över sina torgytor efter den nya organisationen för stadsutveckling ("NOS"). Ett exempel på nytt torg för salutorgshandel har föreslagits av socialförvaltning sydväst, det är Axel Dahlströms torg. Stadsmiljöförvaltningen tar med sig detta förslag att titta på längre fram.

Vilka torg som är upplåtna till allmänna försäljningsplatser för torghandel förekommer även i dagens stadga under 2 §.

Fasta och tillfälliga saluplatser 3 §

Det finns möjlighet till tillstånd för fast saluplats (långvarigt tillstånd där torghandlaren kan återkomma till samma placering på torget varje dag, under bestämda försäljningstider) samt tillfälliga tillstånd som gäller torghandel per dag. Det nya förslaget innebär en justering i antalet månader som kan gälla för ett fast tillstånd – minst 1 och högst 12 månader. I dagens stadga innebär ett fast tillstånd en tillståndstid om minst 6 och högst 12 månader. Den nya justeringen gör de fasta tillstånden mer flexibla, där torghandlaren friare kan välja antal månader för tillståndet. Under sommarsäsongen kan det vara aktuellt för en torghandlare att exempelvis ansöka om 2-3 månaders tillstånd, utan att behöva bida upp sig halvårsvis. Det kan också innebära en minskad administration för handläggaren, som inte behöver säga upp tillstånd (som inte används) i förtid.

Fasta och tillfälliga saluplatser regleras även i dagens stadga under 3 §.

Ansökan och fördelning av saluplatser 4 §

I det nya förslaget ändras språkbruket, så att det anpassas till ett uppdaterat ansökningsförfarande av fasta tillstånd och ett framtida ansökningsförfarande genom ett bokningssystem eller dylikt av tillfälliga platser. Dagens staga syftar till att en torghandelsvärd eller inspektör varje dag anvisar saluplatser i den ordning torghandlarna anländer till platsen. En sådan värd förekommer på detta sätt inte idag och kommer troligtvis inte förekomma framledes.

En reglering om att varor av liknande slag ska sammanföras i gemensamma grupper eller rader på torget har tagits bort, då stadsmiljöförvaltningen inte anser att det behövs för ordningen på torget samt att det kan försvåra för torghandlarnas uppställning. Det blir också svårt att kontrollera och justera en sådan sak efter att uppställning väl har skett.

En stor del av det som i det nya förslaget regleras under 4 § regleras i dagens stadga under 6 § och till viss del under 3 §.

Tider för försäljning 5 §

Dagens stadga tillåter att torghandel får ske måndag till lördag kl. 08:00-18:00. Det nya förslaget förlänger försäljningstiden till kl. 08:00-19:00. Förslaget möjliggör även till försäljning under söndagar. Torghandlarna får i det nya förslaget 1 timme på sig att etablera samt avetablera sin försäljning, i jämförelse med dagens stadga som endast tillåter 15 minuter för detta ändamål, vilket kan anses som kort om tid i sammanhanget.

Under 5 § införs även en av cirkuläret rekommenderad reglering om att stadsmiljönämnden i vissa fall kan besluta om andra tider för försäljningen, eller ställa in försäljningen helt. Denna bestämmelse kan användas när torget behövs för ett större evenemang, i Göteborgs fall behövs detta när exempelvis Kulturkalaset äger rum på Kungstorget. I dagens stadga finns en ålderdomligt formulerad mening om att polismyndigheten kan besluta om detta.

Tider för försäljning regleras i dagens stadga under 8 §.

Innehavarens upplysningsskyldighet 6 §

I dagens stadga finns ingen reglering angående torghandlarens upplysningsskyldighet. Det nya förslaget gör torghandlaren skyldig att lämna uppgift om namn eller firma, personsamordnings- eller organisationsnummer, postadress och telefonnummer – det som i regel behövs för att kommunen ska kunna skriva tillstånd och utta avgifter.

Higab, Göteborgs Lokaler och socialförvaltning sydväst har önskat att det nya förslaget ska gå längre än cirkulärets rekommendation om upplysningsskyldighet och även införa en bestämmelse om att stadsmiljönämnden ska kunna kräva F-skattebevis samt göra en kreditprövning för godkännande av torghandlare. Innehav av F-skattebevis utgör dock inte ett villkor för näringsverksamhet vilket kan bromsa småskalig försäljning på torgen. Ytterligare bestämmelser om kreditprövning och godkännande för F-skatt kan anses lägga onödigt tvång på allmänheten (torghandlaren) eller innebära obefogade inskränkningar i den enskildes frihet (torghandlarens), vilket lokala föreskrifter eller torghandelsföreskrifter inte får göra. Stadsmiljöförvaltningen väljer därför att hålla sig till det som rekommenderas av cirkuläret.

Miljöförvaltningen har även önskat att uppvisat bevis på registrerad livsmedelsverksamhet ska ingå som krav på torghandelstillstånd som innebär försäljning av livsmedel. Under 8 § i det nya förslaget finns upplysning om livsmedelslagen och förordningen till denna. Det går däremot inte att i föreskrifterna ställa krav på något som redan regleras av annan författning.

Förbud mot försäljning av vissa varor 7 §

Varuutbudet vid torghandel kan endast regleras om det behövs med hänsyn till ordning och säkerhet, någon möjlighet till att begränsa handel på torgen till att enbart innefatta ”sedvanlig” torghandel, såsom livsmedel och blommor är inte tillåtet. Förbud mot försäljning av farliga varor får förekomma i torghandelsföreskrifter under förutsättning att de förbjudna varorna specificeras. Det nya förslaget gör en sådan specificering av varor som kan anses vara farliga. Det gör inte dagens stadga, som innehåller generellt skrivna meningar angående detta, vilket genom åren har öppnat upp för flertalet olika tolkningsmöjligheter.

Reglering av förbud mot vissa varor förekommer i dagens stadga till viss del under 4 § samt under 5 §.

Försäljning av livsmedel 8 §

Försäljning av livsmedel är reglerad i bland annat livsmedelslagen och förordningen till denna. Det är inte nödvändigt att hänvisa till dessa författningar, men det kan från upplysningssynpunkt vara lämpligt. Det nya förslaget ändrar inte på detta, hänvisning sker till författningarna liksom görs i nuvarande stadga.

Hänvisning till livsmedelsförfattningarna förekommer i dagens stadga under 7 §.

Placering av fordon, varor och redskap 9 §

Det nya förslaget innebär en skarpare reglering om fordonsuppställning på de områden som upplåts som allmänna försäljningsplatser för torghandel. Fordonsuppställning, som inte utgör faktiska salustånd, är i det nya förslaget inte tillåtet på salutorgen, bortsett från

då lastning och lossning sker. För uppställning av vagn eller dylikt som tjänar som salustånd på saluplatsen krävs stadsmiljönämndes medgivande.

Dagens stadga går att tolka som att fordonsuppställning på salutorgen är medgiven under tillåtna tider för försäljning. Torghandlarnas fordon står i flera fall uppställda på salutorgen idag. Dessa fordon tjänar inte som salustånd och är mycket ytkrävande. De upptar även platser som skulle kunna upplåtas som försäljningsplatser.

Det nya förslaget reglerar omställning för de torghandlare som idag ställer upp sina fordon på försäljningsplatserna på salutorgen, även en kostnad i parkeringsavgifter.

I en jämförelse med andra städer har stadsmiljöförvaltningen sett att inte heller dessa, i regel, tillåter fordonsuppställning på de områden som upplåtits som allmänna försäljningsplatser.

Placering av varor, redskap och fordon regleras i dagens stadga under 8 och 9 §§.

Renhållning 10 §

Det nya förslaget reglerar hur lång tid en torghandlare har på sig att samla ihop avfall från rörelsen efter försäljningstidens slut, samt att denne ska hålla försäljningsplatsen ren och snygg. Även att torghandlaren ska ombesörja omhändertagandet av avfall själv och inte slänga detta i stadens befintliga skräpkorgar. Det nya förslaget är därmed mer tydligt och specifikt formulerat, jämfört med dagens stadga som säger att torghandlaren ska samla ihop skräp härrörande från rörelsen och lägga detta ”i en därför avsedd behållare”. Vad detta egentligen innebär, huruvida exempelvis kommunen ska tillse att en sådan behållare finns på salutorgen, har skapat en del frågetecken genom åren. Idag tar torghandlarna omhand sitt eget avfall, det nya förslaget innebär därmed inte någon förändring för befintliga torghandlare.

Från avdelning drift och underhåll har inkommit en synpunkt om att det nya förslaget även bör ställa krav på att varje torghandlare måste placera ett sopkärl bredvid sitt salustånd. En farhåga är att torghandlarna på det viset skulle kunna råka ut för att allmänheten använder dessa kärl för sådant som inte härrör från salutorgsrörelsen. I stället för att göra utsättning av kärl till ett krav, som därefter är svårt att ändra på i föreskrifterna, kan det i stället gå att ha som en rekommendation vid sidan av föreskrifterna. En sådan regel har därför inte medtagits i det nya förslaget.

Från miljöförvaltningen har inkommit en synpunkt om att det kan finnas fördelar med att staden ombesörjer hantering av avfall och skräp på torgen, särskilt då kommunen under vissa förutsättningar, från 2026, ändå ska samla in förpackningsavfall på torg och i parker, enligt förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar (6 kap, 8 §). Stadsmiljöförvaltningen anser ändå att ansvaret för avfallshanteringen ska åligga torghandlarna att ombesörja, liksom det åligger resterande verksamheter med tillstånd att nyttja offentlig plats i staden.

Renhållning på salutorgen regleras även i dagens stadga under 10 §.

Avgift 11 §

För användning av allmän försäljningsplats för torghandel har kommunen rätt att ta ut avgift enligt de grunder som har beslutats av kommunfullmäktige. Ingen förändring i sak sker.

I dagens stadga förekommer information om kommunens rätt till uttagande om avgift under 4 §.

Överträdelse av lokal ordningsföreskrift 12 §

Ingen förändring i sak sker.

I dagens stadga förekommer information om överträdelse av lokal föreskrift under 11 §.

Ikraftträdande

Kommunfullmäktiges beslut att anta, ändra eller upphäva föreskrifter gäller från och med att protokollet från fullmäktiges sammanträde har justerats, om inte senare tidpunkt bestäms. Eftersom Länsstyrelsen kan upphäva en föreskrift i normalfallet inom tre veckor från det att kommunens beslut har anmälts till Länsstyrelsen, bör kommunen ange en ikraftträdandedag som ligger något fram i tiden. Eftersom förslaget får anses innebära att nya föreskrifter tas fram anges det att äldre föreskrifter ska upphöra att gälla och, i anslutning till ikraftträdandebestämmelsen, en bestämmelse om fortsatt giltighet av äldre föreskrifter under vissa angivna förutsättningar. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att föreskriften ska träda i kraft 2026-01-01.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer efter genomförd översyn att förslaget till lokala föreskrifter för torghandeln i Göteborgs Stad är uppdaterat i språk, saklighet och anpassat till SKR:s nya cirkulär, till rättspraxis och till lokala behov.

Beslut om lokala ordningsföreskrifter är ett sådant beslut av principiell beskaffenhet som enligt kommunallagen ska fattas av kommunfullmäktige. Beslutet ska därefter prövas av Länsstyrelsen. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att föreskriften ska träda i kraft 2026-01-01.

Gunilla Åkerström

Avdelningschef
Utemiljöer och stadsliv

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör
Stadsmiljö